

Verslag vergadering Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Hollands

Datum: 12 september 2024
Tijd: 10.00 – 12.30 uur
Plaats: Raadszaal gemeentehuis Alphen aan den Rijn

Opening

1. Opening
De heer Van der Velden, verder te noemen 'de voorzitter', opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom en in het bijzonder mevrouw Geertje Ariens, de nieuwe directeur Publieke Gezondheid van Hecht. Bericht van verhindering ontvangen van de burgemeesters van Katwijk en Teylingen.
2. Vaststellen agenda
De agenda wordt vastgesteld.
3. Vaststellen verslag 4 juli maart 2024 en bespreken actielijst
Het verslag wordt vastgesteld en er zijn geen opmerkingen over de actielijst.
4. Mededelingen
 - Terugblik zomerperiode. Deze periode is een uitdagende periode om de paraatheid van de brandweer in stand te houden. De heer Zuidijk deelt mee dat het brandweerpersoneel zich wederom heeft ingespannen om de paraatheid van de brandweerkazernes in deze periode goed te laten verlopen. Soms lukte dat niet helemaal, maar door het monitoren vanuit de meldkamer werd de veiligheidsregio geïnformeerd over de dunne vlekken in de regio en kon daarop op de juiste wijze worden gereageerd.
5. Ingekomen en verzonden stukken
Er zijn geen vragen of opmerkingen.
6. Veiligheidsberaad
In het extra Veiligheidsberaad van 30 augustus is ingestemd met de benoeming van de kandidaat nieuwe voorzitter de heer Hein van Loon, burgemeester van Almere.

Ontheemden dossier

De heer Verhoeve vraagt naar de stand van zaken.

Mevrouw Spies schetst de sfeer op rijksniveau en de onderlinge verhoudingen tussen de diverse departementen en tussen de rijksoverheid en gemeenten. Vorige week is de opvang van mensen die zijn uitgeprocedeerd verboden per 1 januari. Er wordt gefluisterd dat het taakstellend budget van 5 miljard wordt omgebogen naar 1 miljard en dat er wordt ingezet op vier nieuwe locaties waar grootschalige azc's zouden moeten verschijnen. Hoe zich dat laat rijmen met de Spreidingswet en de taakstelling per 1 november is niet duidelijk. In iedere gemeente zouden sobere doorstroomlocaties moeten verschijnen, maar zolang er geen zicht is op dat mensen kunnen uitstromen wordt dat ingewikkeld. Binnen de VNG wordt daarom het gesprek gevoerd om, als straks het verbod komt om met prioriteit huisvesten van statushouders mogelijk te maken, de taakstelling van

huisvesten van statushouders zo langzamerhand ook maar terug geven. De Landelijke Regietafel van 16 september is afgezegd in afwachting van Prinsjesdag. Wat betreft de opvang van Oekraïners lijkt de extra opvang opdracht van 90.000 naar 120.000 per 1 januari 2025 voor gemeenten ook niet meer binnen bereik te komen. Er is steeds minder zekerheid op het door kunnen rekenen van de exploitatie langjarige investering. Men wacht gespannen de plannen voor Prinsjesdag af.

Besluitvormend

7. Programmabegroting VRHM 2025 en meerjarenraming 2026 – 2028 met reacties op zienswijzen.
Er zijn geen vragen of opmerkingen.

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. De Programmabegroting VRHM 2025 en de meerjarenraming 2026 tot en met 2028 vast te stellen waarin wordt voorgesteld:
 - a. de lasten en baten voor het jaar 2025 vast te stellen volgens de bedragen zoals opgenomen in het vaststellingsbesluit;
 - b. akkoord te gaan met de in het vaststellingsbesluit opgenomen voorgenomen mutaties in de reserves;
 - c. de in de Programmabegroting VRHM 2025 opgenomen paragrafen vast te stellen;
 - d. kennis te nemen van de meerjarenraming 2026-2028;
 - e. kennis te nemen van de in de Programmabegroting VRHM 2025 opgenomen risico's;
 - f. de voorgenomen kredieten voor de investeringen beschikbaar te stellen en machtiging te verlenen tot het aantrekken van de benodigde financiering voor gedekte vervangingsinvesteringen.
 2. In te stemmen met de gemeentelijke bijdragen 2025 in de Programmabegroting ten bedrage van € 67.891.018. Hierbij is rekening gehouden met de indexering voor 2025 van 8,45% positief t.o.v. 2024 conform het voorstel van de werkgroep Financiële kaderstelling voor begrotingen 2025 en de transitie van de GHOR Hollands Midden van Hecht naar de VRHM.
8. Herziening gemeenschappelijke regeling en reactie op zienswijzen
Er zijn geen vragen of opmerkingen.

Het Algemeen Bestuur stemt in met:

1. de reacties op de ingediende zienswijzen;
 2. de definitieve herziene Gemeenschappelijke Regeling;
 3. het versturen van de Gemeenschappelijke Regeling naar de gemeenteraden ter accordering, om dit jaar te komen tot inwerkingtreding van de herziene Gemeenschappelijke Regeling.
9. Beleidsplan opleiding, trainen en oefenen
Er zijn geen vragen of opmerkingen.
Het Algemeen Bestuur besluit:
1. het Beleidsplan Opleiden, Trainen en Oefenen 2024-2027 vast te stellen.
10. Aanwijzing toezichthouders Seveso
Er zijn geen vragen of opmerkingen.

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. de volgende toezichthouders aan te wijzen als toezichthouder Industriële Veiligheid:
 - De junior medewerkers Industriële Veiligheid, medewerkers Industriële Veiligheid en senior medewerkers Industriële Veiligheid werkzaam bij de afdeling Industriële Veiligheid van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond;
 - De specialisten Industriële Veiligheid van de Veiligheidsregio Zeeland, en
 - De adviseur risicobeheersing Industriële Veiligheid van de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.
 2. het bovenstaande besluit te (laten) publiceren onder gelijktijdige intrekking van het oude Besluit aanwijzing toezichthouders BRZO Veiligheidsregio Hollands Midden van 1 januari 2019, gepubliceerd op 13 januari 2020 in het Blad Gemeenschappelijke Regeling nr. 43.
11. Mandaat preconsultatie eerste tranche herziening Wet veiligheidsregio's
- Mevrouw Spies geeft aan dat er op veel fronten wordt nagedacht over het feit dat wij rekening moeten houden met rampspoed, die op ons af kan komen en de maatschappelijke onrust daarbij. De minister van JenV heeft maatschappelijke weerbaarheid benoemd als een van de top prioriteiten en het lijkt erop dat er ook naar de veiligheidsregio's wordt gekeken in het weerbaarder maken van de samenleving. Bij de Rijksoverheid is waardering voor de slagkracht van de veiligheidsregio's, maar is onvoldoende in beeld dat de overgrote meerderheid van de crises lokaal van aard is en het werk van de veiligheidsregio doorgaans nauwelijks van regionaal of nationaal belang is.
- In het DB is besproken om daarom een aantal overwegingen aan te reiken bij deze preconsultatie. Ondertussen zullen we ons als AB wat uitgebreider moeten bezinnen op de vraag wie waarvan is. Het AB onderschrijft dit. De heer Zuidijk vult aan dat er een extra vergadering van de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) is geweest. Daar hebben de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) en de Commandant der Strijdkrachten een toelichting gegeven over weerbaarheid in de samenleving en kwam naar voren dat er wel degelijk gekeken wordt naar de veiligheidsregio als het gaat om bescherming van de bevolking bij bepaalde dreiging. Maar dit zou dan een volstrekt andere taak zijn die op het bordje van de veiligheidsregio terecht zou komen. De RCDV is geadviseerd om de Kamerbrief over dit onderwerp af te wachten die in oktober verschijnt en ingaat op wat we te doen hebben aan het organiseren van meer weerbaarheid in de samenleving. Vervolgens is geadviseerd om in februari 2025 in alle AB-vergaderingen de discussie te voeren over wat is er aan de hand en wat hebben we met elkaar te doen. De NCTV heeft zich beschikbaar gesteld om bij die vergaderingen aanwezig te zijn. Er volgt dan een nieuwe Kamerbrief, die gaat over het hoe en het vraagstuk welke rol de veiligheidsregio hierin te spelen heeft. Zoals ook in de actielijst is opgenomen en in aanloop naar februari 2025 stelt de voorzitter voor om in het AB van 5 december een themasessie over dit onderwerp te organiseren.
- Met inachtneming van de gemaakte opmerkingen besluit het Algemeen Bestuur om:
1. het Dagelijks Bestuur namens VRHM advies te laten geven over het conceptwetsvoorstel.
12. Evaluatie beleidsuitgangspunten jaarwisseling 23-24
- Bij uitgangspunt 24, capaciteit hulpdiensten is in het DB gesproken over hoe om te gaan met schaarste aan capaciteit. De heer Jaensch heeft aangegeven dat daar niets over wordt gezegd in de beleidsuitgangspunten. Het AB stemt in met het voorstel om dit in het Districtsoverleg ter sprake te brengen en daar invulling te geven aan handhaven bij

schaarste.

De heer Van Duijn brengt de discussie van vorig jaar in herinnering over uitgangspunt 4, vooraf toestemming inzet van de ME. De heer Van Duijn heeft toen samen met een aantal andere collega's de opmerking gemaakt dat het niet wenselijk is om dat zonder toestemming van de bestuurder te doen. Hij kan zich voorstellen dat bij acute nood in een grote stad, waar de ME al aanwezig is, andere afspraken worden gemaakt dan in kleinere gemeenten. Hij wil hier opnieuw bij stilstaan, omdat de discussie van vorig jaar niet terugkomt in de evaluatie. De heer Man stelt voor om de formulering bij punt 4 als volgt aan te passen: er is altijd overleg, tenzij Het AB gaat hiermee akkoord.

Mevrouw Spies ziet graag de bevestiging tegemoet dat VRH op dezelfde wijze de uitgangspunten jaarwisseling zal vastleggen. De heer Man bevestigt dat dezelfde uitgangspunten jaarwisseling zijn voorgelegd aan de VRH en dat het aan het RBO is om daarover te besluiten.

Met inachtneming van de gemaakte opmerkingen besluit het Algemeen Bestuur:

1. kennis te nemen van de evaluatie regionale beleidsuitgangspunten jaarwisseling 23-24;
2. in te stemmen met de voorgestelde tekstuele correctie in de beleidsuitgangspunten jaarwisseling 2024.

13. Proces benoeming voorzitter
Er zijn geen vragen of opmerkingen.

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. in te stemmen met het procesvoorstel.

14. Benchmark veiligheidsregio
De heer Beenakker vindt dat de benchmark een goed beeld geeft van het sober opereren van de veiligheidsregio, ondanks de ingewikkelde methodiek en de arbitraire keuzes die op onderdelen zijn gemaakt. De vraag is hoe we de gemeenteraden hierin kunnen meenemen. Mevrouw Stermerdink en de heer Van Erk steunen die vraag omdat de uitkomst van de benchmark een rol kan spelen op weg naar de begroting van 2026. De heer Zuidijk stelt voor om de benchmark voorlopig voor kennisgeving aan te nemen. Bij agendapunt 16 zal de heer Zuidijk iets zeggen over de financiële staat van de veiligheidsregio en het proces van de kadernota 2026. En dat we gezamenlijk de definitieve conclusies trekken wat we doen te doen hebben op weg naar de begroting 2026 en hoe de raden daarbij te betrekken. De benchmark zou dan als steunbewijs kunnen worden meegenomen.

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. kennis te nemen van de benchmark en de duiding van de resultaten.

Meningvormend

15. Stand van zaken / ontwikkelingen GMK
- De landelijke storing van 28 augustus ging langs de GMK De Yp heen. De meldkamer functioneert stabiel.
 - Werving Caco's. Er zijn nieuwe Caco's aangenomen en ook de flexibele schil is versterkt. Er zijn ook betere afspraken gemaakt over de gaten in het rooster. Daarmee zijn er goede stappen vooruit gezet en is er terechte waardering voor de bereikte resultaten.

Informierend

16. Proces kadernota 2026

De heer Zuidijk neemt het AB aan de hand van een presentatie mee in de duiding van de financiële situatie van de veiligheidsregio en het proces op weg naar de kadernota 2026, die in februari 2025 door het AB wordt vastgesteld. We hebben ons daarbij te verhouden tot de brief die de werkgroep financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen (FKGR) heeft verstuurd. De brief is als bijlage bij de AB-stukken gevoegd.

De veiligheidsregio is in belangrijke mate een uitvoeringsorganisatie, waarin heel veel all-in kosten zitten zoals opleiden, oefenen, materieel, enzovoorts. Als daarin wordt verschaald raakt dat het takenpakket, zoals de hoeveelheid brandweerkazernes of specialistische eenheden. In belangrijke mate is de begroting langs die lijn opgebouwd. Het is niet zo eenvoudig om iets van het dekkingsplan af te halen en vervolgens de instandhouding van die parate dienst te continueren. Daarnaast is er een adviesorganisatie, waar het gaat het over personeel en over de vraag die gemeenten aan ons stellen wat betreft advisering op risico's. Naast deze taken zien we veel op ons afkomen dat vraagt om 'bij de tijd' te blijven en voor te bereiden op de 'nieuwe tijd'. De veiligheidsregio heeft zeer beperkt budget om daarmee aan de slag te gaan. Dat was ook de discussie bij de kadernota 2024 en destijds is besloten om de ontwikkelopgaven uit de onderuitputting te financieren. Ook is de discussie gevoerd dat het goed zou zijn dat we daarop zouden verstevigen. Dat ontwikkelgeld is onvoldoende aanwezig in onze begroting. De BDuR wordt bij ongewijzigd beleid nog eenmalig opgehoogd. Maar op rijksniveau is een korting van 10% aangekondigd.

De Benchmark laat zien dat zowel de primaire processen als de overheadprocessen overwegend lager scoren dan andere veiligheidsregio's. Het onderzoek Cebeon op basis van de begroting 2024, laat zien dat gemeenten meer ontvangen voor brandweerzorg en rampenbestrijding Gemeentefonds dan wat er uiteindelijk richting veiligheidsregio is gegaan. In de kadernota 2024 is toegelicht wat we nodig hebben op de voorbereiding van de nieuwe tijd. Er is toen besloten om daarmee niet in te stemmen, maar benodigde meerkosten in te brengen in de reguliere planning&control-cyclus. Maar noodzakelijke voorbereiding op de veranderende samenleving stelt ons voor nieuwe opgaven, nieuwe technieken, nieuwe tactieken leren die we een grote groep mensen bij moet brengen. En daar zijn op dit moment onvoldoende middelen voor om dat goed te doen. Daarnaast, en dat sluit aan op de discussie over weerbaarheid, wordt ook naar de veiligheidsregio gekeken als het gaat om nieuwe taken. Maar als er extra taken rondom dit thema richting veiligheidsregio's komen, dan zal dit vanuit het Rijk extra gefinancierd moeten worden. De heer Zuidijk neemt het AB mee met wat we in eigen huis doen. Er is een taskforce georganiseerd die onze begroting systematisch beoordeelt en door middel van reallocatie de urgente meerkosten die horen bij de nieuwe tijd te financieren vanuit de huidige middelen. Maar daar loopt de opdracht van de werkgroep FKGR nu wel ingewikkeld doorheen. De veiligheidsregio wordt door Berenschot, die door de werkgroep is ingezet, bevraagd op wat zijn beïnvloedbare en wat zijn niet beïnvloedbare budgetten. Deze week zijn een aantal resultaten teruggekoppeld, waarvan wordt afgevraagd of we elkaar wel snappen en waartoe de resultaten moeten leiden.

Indien onvermijdelijk zal het bestuurlijke gesprek worden gevoerd over ambitie en budgetuitbreiding

De heer Verhoeve waardeert het gezag die de werkgroep FKGR bij de financiële kaderstelling heeft verworven maar onderstreept dat de werkgroep formeel geen positie en geen macht heeft. Het zijn de gemeenteraden die gaan over de budgetten.

De heer Weber vindt het interessant om te zien hoe wij omgaan met de Cebeon norm. Hij merkt daarbij op dat het Gemeentefonds een samenstel is waarin uiteindelijk onze raden het laatste woord over hebben hoe dat wordt verdeeld. Praktisch gezien heeft dat aandeel betrekking heeft op de kosten die gemeenten afzonderlijk moeten maken op het terrein van veiligheid en bevolkingszorg. De heer Weber pleit er daarom voor om het gesprek dat de bestuurders met de gemeenteraden zullen gaan voeren meer die behoefte van veiligheid in de samenleving benadrukken in plaats van in te gaan op de argumenten om

op zoek te gaan naar middelen voor onze nieuwe verantwoordelijkheden. Mevrouw Stemerding steunt het pleidooi van de heer Weber van de harte.

De heer Van Erk komt tot de conclusie dat het gat van het niet-toekennen van de ruim €4 miljoen voor het toekomstscenario voor 2024 en een eventuele taakstelling van 6% van de werkgroep FKGR niet is op te lossen. Dat moet aan de voorkant duidelijk worden gemaakt. En dat we stevig moeten benadrukken dat we naar de toekomst toe opgaven hebben die wettelijk verplicht zijn en moeten.

Aanvullend op het advies van de heer Van Erk adviseert de heer Jaensch om ook openheid van zaken te geven en als bestuurder aangeven waar de keuzes liggen. En dan heb je het ook over grote en minder grote risico's. De heer Van Duijn is het daarmee eens. Hij refereert aan Hecht die nu een ronde langs de raden maakt om de takendiscussie te voeren. Als burgemeesters kunnen we daarbij een rol spelen en is dat te organiseren maar dan moeten we niet te lang wachten.

Mevrouw Stemerding steunt het pleidooi van de heer Weber en advies van de heer Jaensch maar sluit niet uit de gemeente Voorschoten ook een bezuiniging oplegt op de gemeenschappelijke regeling.

Mevrouw Spies vraagt hoe we de raden gaan betrekken bij de gesprekken die het AB hierover voert. Zij is er voorstander van om de Benchmark en de duiding daarvan met de raden te delen.

De voorzitter vat de discussie als volgt samen: advies werkgroep FKGR volgt, een actievere betrokkenheid van de bestuurders, visie en toekomstperspectief met de plussen en minnen en nieuwe ontwikkelingen. Deze elementen moeten worden geordend en verwerkt worden in een plan van aanpak. Tot aan de vaststelling van de kadernota keert het onderwerp terug op de agenda van het DB en het AB.

17. Rondvraag en sluiting

- Dit was het laatste AB van de heer Van Erk. Op 22 oktober neemt hij afscheid als burgemeester van de gemeente Hillegom. De voorzitter bedankt hem uitvoerig voor zijn rol binnen het AB.
- Mevrouw Spies informeert het AB, in haar rol van voorzitter van de stuurgroep Crisisnoodopvang, over het volgende. Sinds het sluiten van de HUB Utrecht rondom de instroom van OEK, kwam een enorme toeloop naar de CNO Nieuwe Sloot op gang waardoor die ook moest sluiten. Inmiddels is de CNO opgeschaald tot 100 bedden en is er een beddentuin ingericht voor mensen die 's avonds na 22.00 uur aankomen en de volgende dag worden weggestuurd. Het merendeel van de mensen die aanlopen zijn doorreizigers uit andere EU-landen en niet rechtstreeks uit Oekraïne afkomstig. De enorme instroom is weer afgenomen. Nationaal wordt er rekening gehouden met de komst van een grote groep mensen die rechtstreeks uit Oekraïne deze kant op kan komen. Er is serieus overleg gaande om een alternatieve locatie voor de crisisnoodopvang te vinden. De locatie Nieuwe Sloot moet aan het einde van dit jaar dicht in verband met de sloop voor nieuwbouwwontwikkelingen. De betrokkenheid van de veiligheidsregio bij de exploitatie van de asielnoodopvang in Leiderdorp houdt op per 1 januari 2025. De terugtrekking van de veiligheidsregio gaat in goed overleg met gemeente en COA.
- Dit was de laatste vergadering van de heer Van der Velden. Namens het AB bedankt mevrouw Spies hem voor zijn inzet voor de veiligheidsregio in het afgelopen jaar.
- De voorzitter sluit de vergadering om 11.50 uur.